

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322200094
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5322200094.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v spore žalobkyne: P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XXX, zastúpená Advokátskou kanceláriou STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa č. 2080, Čadca, IČO: 47 246 863, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho č. 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o priznanie primeraného finančného zadostučinenia 1.536,- eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12C/3/2022-67 z 16.08.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podľa § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 1.536,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I.) a súčasne priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II.). Vychádzal z judikovanej pohľadávky žalobkyne, ktorá jej bola priznaná rozsudkom č. k. 10C/304/2015-110 z 14.06.2019, ktorým súd vyhovel jej žalobe voči žalovanému a uložil mu povinnosť zaplatiť jej 3.126,86 eur spolu s 5,05 % ročným úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 08.12.2015 do zaplatenia. Uvedené rozhodnutie bolo na základe odvolania žalovaného potvrdené rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 9Co/21/2020-142 z 28.05.2020. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že úvery poskytnuté na podklade zmlúv č. 85000007954 a č. 8500007955, ktoré boli uzatvorené 27.10.2011 súd posúdil ako bezúročné a bez poplatkov, pričom žalobkyňa v prospech žalovaného plnila bez právneho dôvodu 3.126,83 eur. Žalobkyňa sa uvedeným rozhodnutím úspešne domohla svojho práva, ktoré uplatňovala z titulu porušenia jej práva ako spotrebiteľky a teda má aj právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi zodpovedá, t. j. od žalovaného, a to v polovici z uvedenej sumy. Na základe uvedeného mal preukázanú tak aktívnu ako aj pasívnu legitímáciu v spore a daný základ nároku žalobkyne majú za to, že zákon a vyššie citované ustanovenie nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi, t. j. žalobkyni bola privedená nejaká ujma, pretože postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Pri svojom rozhodovaní vychádzal aj zo záverov Najvyššieho súdu SR 6Cdo 127/2017 z 30.01.2019, v ktorom konštatoval, že ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z. z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom, možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako

slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby bola spotrebiteľovi priznaná konkrétna ujma nevyžaduje.

2. K námietke žalovaného týkajúcej sa primeranosti uplatnenej výšky zadosťučinenia uviedol, že toto má plniť uvedenú funkciu satisfakčnú a sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od porušenia práv a povinností stanovených normami zameranými na ochranu spotrebiteľa a jednak ho chápať ako náhradu za to, že spotrebiteľ začal sporové konanie s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefity aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, resp. ho nevykoná v takej intenzite. Aj keď zákon nevyžaduje u spotrebiteľa privedenie ujmy v prejednávanej veci ujma na strane žalobkyne hrozila, keďže na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovaný požadoval od jej zamestnávateľa zrážky zo mzdy, resp. sa na jej úkor bezdôvodne obohatil.

Pri určovaní výšky vychádzal z intenzity, časového trvania závadného konania, satisfakčnej a sankčnej funkcie a mal za to, že suma uplatňovaná žalobkyňou je dôvodná. Vychádzal z intenzity protiprávneho konania žalovaného ako aj intenzity trvania neistoty žalobkyne, ktorá musela podať žalobu, aby chránila voči nemu úspešne svoje práva, a to už v roku 2015, keď spor bol právoplatne ukončený až v roku 2020, t. j. po 5 rokoch, hoci žalovaný si musel byť vedomý z iných rozhodnutí v obdobných veciach, že ním používané formulárové zmluvy a podmienky v nich dojednané nie sú súladné so zákonom, pričom sa proti nároku žalobkyne opakovane bránil podávaním odvolaní, čo u nej viedlo k právnej neistote. Pri zohľadnení všetkých týchto skutočností považoval výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1.536,- eur za primeranú. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku jeho konania trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní oboch zmlúv o úveroch konal nie zákonným spôsobom. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobkyňu ako plne úspešnej v spore ich priznal v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a žiadal ho zmeniť tak, že žaloba žalobkyne bude zamietnutá. Mal za to, že súd sa nesprávne vysporiadal s ním vznesenou námietkou premlčania. Žalobkyňa si mohla uplatnené právo na zaplatenie finančného zadosťučinenia uplatniť už v konaní 10C/304/2015 tak ako to vyplýva aj z konania Okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/295/2014 a následného rozsudku Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/471/2015, v ktorých si žalobcovia uplatňovali nárok na finančné zadosťučinenie priamo popri iných nárokoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou bez toho, aby uplatneniu ich nároku predchádzalo iné konanie a jeho právoplatné skončenie. Súčasne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom uviedol, že pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy.

4. Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz z čoho vyplýva, že žalobkyňa si mohla svoj nárok uplatniť už v roku 2015 pri podaní žaloby v konaní sp. zn. 10C/304/2015 z čoho vyplýva, že premlčacia doba uplynula skôr ako bola žaloba v súčasnom spore podaná na súde. Ďalej poukázal na to, že rozsudok neobsahuje žiadne skutkové závery, ktoré by odôvodňovali sumu 1.536,- eur ako primerané finančné zadosťučinenie. Jediná skutočnosť, na ktorú súd odkázal bola tá, že konanie 10C/304/2015 trvalo skoro 5 rokov a že sa proti nároku žalobkyne bránil. Ak sa bránil je zavádzajúce a právne nedôvodné tvrdiť, že by predlžoval stav nejakej právnej neistoty žalobkyne, ktorú v konaní súd nemal osvedčenú ani v základných rysoch. Pritom dĺžku konania ovplyvnil prvostupňový súd, keďže krajský súd jeho v poradí prvý rozsudok na základe ich odvolania zrušil, z čoho je zjavné, že z jeho strany nedošlo k nedôvodnému uplatneniu procesnej obrany a preto dĺžka konania nemohla byť spôsobená jeho konaním a postupom. Iné skutočnosti, ktoré by odôvodnili sumu 1.536,- eur súd v rozsudku neuviedol, z ktorých dôvodov považoval rozsudok za nepreskúmateľný a arbitrárny, a to už len preto, že súd neuviedol vo vzťahu k akému porušeniu práva vlastne danú sumu a jej primeranosť posudzoval.

5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, v celom rozsahu sa stotožniac s jeho skutkovými a právnymi závermi. Poukázala na to, že premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné dôvodne vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde, t. j. keď sa stalo nárokom. Z uvedeného vyplýva, že začiatok všeobecnej premlčacej doby nemôže predchádzať vzniku nároku. Preto aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť tak ako to vyplýva aj z ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z. z. a ako to vyplýva aj zo žalovaným uvádzaného rozhodnutia Najvyššieho súdu. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia Zákon o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria, pričom za jediné objektívne môže byť považovaná suma, o ktorú sa dodávateľ v základnom konaní na úkor spotrebiteľa obohatil, keď súd v odôvodnení uviedol, ktoré skutočnosti pri určení výšky zohľadnil.

6. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne nevyjadril.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania žalovaný konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správny skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia naplňujúcimi atribúty ust. § 220 ods. 2 CSP, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne podstatné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného krajský súd dopĺňa, že Najvyšší súd SR svojím rozsudkom sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019 ako nedôvodné zamietol dovolanie žalovanej X., a.s. proti rozsudku Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/471/2015 z 28.06.2016, ktorým ako vecne správny potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 14C/295/2014 z 24.09.2015, ktorým určil, že predmetné ustanovenie zmluvy o poskytnutí úveru je neprijateľná zmluvná podmienka a je absolútne neplatná a žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom ako spotrebiteľom stanovené primerané finančné zadosťučinenie do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu vyplýva, že žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, čo sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné zmluvné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. Výsledkom prijatým na základe takejto žaloby sa priamo nedeclaruje (ne)existencia práva, ale deklaruje sa existencie nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti podľa ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z. z. treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve, v ktorom kontexte treba rozumieť aj ďalšej časti odôvodnenia, že žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorý medzi nimi v zmysle vyššie uvedeného nebol) a aby bola spotrebiteľovi privodená konkrétna ujma sa nevyžaduje. Vychádzajúc z uvedeného súd uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu na tento spor aplikoval správne. Tomuto sporu predchádzal spor 10C/304/2015, v ktorom okresný súd svojím rozsudkom z 14.06.2019 žalovaného zaviazal žalobkyňu zaplatiť 3.126,86 eur s príslušným úrokom z omeškania do troch dní od právoplatnosti rozsudku z titulu bezdôvodného obohatenia, keďže úverové zmluvy medzi nimi uzavreté obsahovali úmyselne nesprávnu výšku RPMN v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Súd pri určení výšky zadosťučinenia vychádzal z jeho satisfakčnej a sankčnej funkcie, z intenzity trvania neistoty žalobkyne, ktorá musela podať žalobu, aby chránila úspešne svoje právo voči žalovanému, hoci žalovaný si musel vedomý už z iných rozhodnutí v obdobných veciach vo vzťahu k spotrebiteľom, že ním používané formulárové zmluvy a podmienky v nich dojednané nie sú súladné so zákonom, ktorú skutočnosť žalovaný ani nenamietal, pričom spor trval

5 rokov, keď jeho námietka spočívajúca v tom, že na základe jeho odvolania krajský súd zrušil v poradí prvý rozsudok okresného súdu neobstojí, keďže v predchádzajúcom spore bol v konečnom dôsledku v celom rozsahu neúspešný.

10. Vychádzajúc aj z uvedených skutočností vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami žalovaného či už v prvoinštančnom alebo odvolacom konaní, krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil včetně nároku na náhradu trov konania priznaného žalobkyni podľa ust. § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na jej úplný úspech v spore v plnom rozsahu.

11. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobkyni úspešnej v odvolacom konaní ho priznal taktiež v plnom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).